



Tomi Räisänen voitokas Japanissa

Nuorella säveltäjällä on ollut esityksiä yli 30 maassa

LEIF SUNDSTRÖM

Suomi on taas saanut menestystä osakseen taidemusiikin alalla, kun helsinkiläinen **Tomi Räisänen** voitti Japanissa kansainvälisen sävellyskilpailun, Irino Prizen. Tokiossa 28. kerran järjestetyn kilpailun voitto jaettiin Räisänen lisäksi kyproslaisen **Evis Sammoutisin** ja serbialaisen **Jasna Velickovicin** kesken. Kilpailuun osallistui 129 säveltäjää 32 maasta.

Räisänen voittajakappale on nokkahuiluputkille, preparoidulle kitaralle ja nauhalle vuonna 2006 sävelletty kamarimusiikki-teos "Stheno", joka on kantaesitetty Amsterdammassa viime vuonna ja myöhemmin esitetty useaan kertaan myös Australiassa ja Thaimaassa. Radikaaleja soittoteknisiä ratkaisuja sisältävä "Stheno" on levytetty Hollannissa. Teos tullaan levyttämään lähitulevaisuudessa myös suomalaisin voimin liittyen Räisänen kitaratuotantoon keskittyvän levyn julkaisemiseen.

Nuori, mutta kokenut

Tomi Räisänen on vasta 31-vuotias, mutta hänen teoksiaan on esitetty jo yli 30 maassa ja viidellä mantereella. Esityksiäkin on 30–40 kappaletta vuosittain. Miten moinen on mahdollista vasta hiljattain opintonsa päättäneelle säveltäjälle?

– Sibelius-Akatemian koulutus on kiistanon kivijalka sävellysopinnoissa. Olen kuitenkin koko opiskelujani kiertänyt myös kansainvälisiä sävellysmestarikursseja. Sieltä on tullut paljon kontakteja.

Internet on mullistanut kommunikaation myös musiikin maailmassa ja partituurit leviävät netissä joka maailman kolkkaan. – Minuun otetaan myös yhteyttä yllättävän paljon ulkomailta. Merkittävänä syynä lienevät Fimicin (Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus) ylläpitämät erinomaisesti huolella toteutetut suomalaisten säveltäjien internetsivustot, jakaa Räisänen kiitosta.

Räisänen korostaa säveltäjän ja soittajien vuorovaikutusta. Sävellys on aina yhteisvoimin toteutettu taideteos.

– Sävellystyylini on radikaaleimmillaankin aina idiomattista. Valittavan usein kuulee muusikoilta tarinoita "mahdottomista kappaleista". Tämän kaltaisissa tapauksissa kyseessä on useimmiten säveltäjän ammattitaidottomuus. Huippuvaikemat stemmat johtavat useimmiten huonoon esitykseen. Huono esitys saattaa puolestaan johtaa näkemykseen, että sävellys on huono. Sävellysmahdollisuudet voivat näin tyssätä lyhyeen.



Tomi Räisänen korostaa säveltäjän ja soittajien vuorovaikutusta. Sävellys on aina yhteisvoimin toteutettu taideteos.

Kilpailut ponnahduslautana

Jos katsoo menestyneimpien säveltäjien ansioluetteloita, sieltä lähes aina löytyy jonkinlaista kilpailumenestystä. Toisaalta kilpailuja on niin paljon, että ne ovat viime aikoina kärsineet jonkinlaista inflaatiota. "Kilpailut saattavat toimia ponnahduslautana uralle. Toisaalta on olemassa säveltäjiä, jotka suorastaan kieläytyvät osallistumasta niihin. Itse näen kilpailut yhtenä mahdollisuutena monien joukossa. Tärkeintä on tietenkin jatkuva kova työ. Se on ainoa keino saada jotakin aikaiseksi." viidettä ker-

taa kisoissa menestynyt säveltäjä painottaa.

Entä kuinka vakavan taidemusiikin säveltäjä pärjää nykypäivänä? Säveltäjien tulot vaihtelevat suuresti, mutta jos on tilauksia, esityksiä ja apurahaa, niin säveltäjä saattaa tulla hyvinkin toimeen. Räisänen kuitenkin muistuttaa, että tuskin yksikään säveltäjä lähtee alalle rikastuakseen. Kyseessä on kutsumusammatti. Siitä huolimatta häntäkin kiinnostaa mitä uusi kulttuuriministeri saa aikaan taiteilijoiden eläketurvan parantamiseksi.

Räisänen pitää itseään siinä mielessä boheemina, että hän saa tehdä kaikki päivät juuri sitä

mitä haluaa; eli säveltää.

– Kuva kapakoissa asuvasta ja viinin voimalla työtä tekevästä taiteilijasta on vähän vanhanaikainen. Nykyään kilpailu on ennättänyt myös taidealoille. Jos haluaa pärjätä, on tehtävä luojati töitä. Krapulapäiville ei ole liiemmin tilaa.

Räisästä ilahduttaa, että erityisesti nuorten taiteilijoiden joukossa liikunnan harrastaminen on suosittumpaa kuin koskaan, sillä rankka aivotyö vaatii vastapainokseen hyvän fyysisen kunnon. Itse hän valmistautuu parhaillaan juoksemaan ensi viikonvaihteen Helsinki City Maratonin.